شي جينپيڭ بيرمانڭ زۇڭتۇڭمەن، بانگلادەشتىڭ زۇڭلىيمەن جەكە ـ جەكە تەلەفوندا سويلەستى

(باسى 1 ـ بەتتە)

بەينەت پەن زەينەتتە بىرگە بولاتىن تاعدىرلاس ورتاق تۇلعا رۇحىن تەرەڭ ٴتۇسىندىردى. جۇڭگو جاق بيرما جاقتىڭ قاجەتىنە قاراي، ۇزدىكسىز باتىل قولداۋ كورسەتەدى جانە قولىنان كەلگەنشە كومەكتەسەدى. بيرما حالقىنىڭ ىندەتتى سوڭىندا، ٴسوز جوق، جەڭەتىندىگىنە سەنەمىن. جۇڭگو جاق بيرمانى قامتىعان حالقارالىق قوعامەمەن بىرگە، دۇنيە جۇزىلىك دەنساۋلىق ساقتاۋ ۇيىمىنىڭ باسشىلىق رولىن ساۋلەلەندىرۇىن ۇزدىكسىز قولداپ، حالقارانىڭ ادىلدىگىن، تۇراشىلدىعىن جانە حالقارالىق قارىم ـ قاتىناستىڭ نەگىزگى ولشەمدەرىن باتىل قورعاپ، وسى رەتكى الەمدىك دەنساۋلىق ساقتاۋدى قورعاۋ شايقاسىندا قول ۇسىتاسا جەڭسكە جەتۋدى قالايدى.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: بيىل جۇڭگو مەن بيرمانىڭ ديپلوماتيالىق قارىم ـ قاتىناس ورناتقاندىعىنىڭ 70 جىلدىعى. بيىل 1 ـ ايدا مەن ەلدەرىڭىزدە ٴساتتى ساپاردا بولدىم، ٴبىز جۇڭگو ـ بيرما تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىن قۇرۇدى ٴبىر اۋىزدان ماقۇلداپ، جۇڭگو ـ بيرما قارىم ـ قاتىناسىنىڭ جاڭا ٴداۋىرىن باستادىق. ەكى جاقتىڭ تىعىز سايكەسپ، ساپار جەتىستىكتەرىن ناقتى تيانقاتاندىرۇىن ٴۇمىت ەتەمىن. ەكى جاق ىندەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋدى جاقسى ىستەۋ نەگىزىندە، ٴار سالادا بارىس ـ كەلىستى، سەلبەستىكتى ورنىقتى ىلگەرىلەتپە، ەكونوميكالىق ٴدالىز نىسانىن ىلگەرىلەتۋدە بەلسەندى ىلگەرىلەۋشىلىككە قول جەتكىزۇ كەرەك. ەكى ەل شەكارا سىدا بىرلەسپ تىزگىندەۋ، بىرلەسپ ساقتانۇ مەحانيزمىن ويداعىداي پايدالانىپ، شەكارانىڭ بەيبىتشىلگى مەن تىنىشتىعىن قورعاۋدى، ىندەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋدى جانە جۇمىستى، ٴوندىرىستى قالپىنا كەلتىرۇدى ٴبىر تۇتاس جوسپارلاۋ كەرەك.

ۇىن مين مىنالاردى ٴبىلدىردى: ٴسىزدىڭ پارمەندى باسشىلىعىڭىزدا، جۇڭگو ۇكىمەتى مەن حالقى ىندەتتەن ٴونىمدى ساقتانىپ جانە ونى تىزگىندەپ، بۇكىل ەلدىڭ ەكونوميكاسى، قوعامى، تۇرمىسى جاڭىداي قايتا قالپىنا كەلدى، بيرما جاق بۇعان ايرىقشا قۇانادى. جۇڭگو جاقتىڭ دۇنيە جۇزىلىك دەنساۋلىق ساقتاۋ ۇيىمىنىڭ جانە بيرمانى قامتىعان باسقا مەملەكەتتەردىڭ ىندەتكە قارسى اتتانۇىنا قولداۋ كورسەتكەندىگىنە جانە كومەكتەسكەندىگىنە العىس ايتامىز. ىندەت الدىندا ٴار ەل سەلبەستىكتى كۇشەيتىپ، حالقارانىڭ تۇراشىلدىعىن قورعاۋ، ٴار ەلدىڭ داۋ ۇقىعىن قورعاۋ ٴتيىس. بيرما مەن جۇڭگو اراسىندا تاماشا سەلبەستىك ەكى جاقتىڭ بيرما ـ جۇڭگو تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىن قۇرۇعا قۇلشىنعاندىعىنىڭ بەينەسى. بيرما جاق ٴبىر جۇڭگو ساياساتىن ۇزدىكسىز باتىل اتقارادى. بيرما جاق جۇڭگو جاقپەن بىرگە، ٴتۇراعا شي جينپيڭنىڭ بيىل 1 ـ ايداعى بيرماداعى ساپار جەتىستىكتەرىن مۇقيات تيانقاتاندىرىپ، باۋىرلاستىق سۇيىسپەنشىلىكتى جانە ٴار سالادا سەلبەستىكتى ۇزدىكسىز تەرەڭدەتىپ، بيرما ـ جۇڭگو جالپى بەتتىك ستراتەگيالىق سەلبەستىك سەرىكتەستىك قارىم ـ قاتىناسىنىڭ ۇزدىكسىز دامۇىن ىلگەرىلەتەدى.

شينحۋا اگەنتسىگىنىڭ 5 ـ ايدىڭ 20 ـ كۇنى بەيجىڭنەن بەرگەن حاباري. مەملەكەت ٴتۇراعاسى شي جينپيڭ 5 ـ ايدىڭ 20 ـ كۇنى كەشتە بانگلادەشتىڭ زۇڭلىي حاسينامەن تەلەفوندا سويلەستى.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: جۇڭگو جاڭا تيپتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قابىنۇ ىندەتىنە قارسى اتتانعان شەشۇشى ساتتە، بانگلادەش قوعامىنىڭ ٴار سالاسى تۇرلىشە تاسىلدەرمەن جۇڭگو جاققا قولداۋ كورسەتىپ، بانگلادەش حالقىنىڭ جۇڭگو حالقىنا دەگەن تەرەڭ سۇيىسپەنشىلىگىن ايگىلەدى. كەزەكتە وڭتۇستىك ازيا وڭىرىندە ىندەت تارالۋدا، ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ مىندەتى ٴالى دە جاپالى. جۇڭگو جاق بانگلادەش جاقتىڭ قاجەتىنە قاراي، بانگلادەش جاقتىڭ ىندەتكە قارسى اتتانۇىنا ۇزدىكسىز باتىل قولداۋ كورسەتەدى جانە قولىنان كەلگەنشە كومەكتەسەدى، جاقىندا بانگلادەش جاققا ٴبىر ەمدەۋ ماماندارى گرۇپپاسىن جىبەرەدى. ٴسزدىڭ باسشىلىعىڭىزدا، بانگلادەش حالقىنىڭ ىندەتتى، ٴسوز جوق، كۇنى بۇرىن جەڭەتىندىگىنە سەنەمىن. بانگلادەش ۇكىمەتىنىڭ بانگلادەشتەگى جۇڭگو ازاماتتارىنا كومەكتەسكەندىگىنە العىس ايتامىن، جۇڭگو جاق تا بانگلادەشتىڭ جۇڭگوداعى ازاماتتارىنىڭ ٴومىرىنىڭ حاۋىپسىزدىگى مەن دەنساۋلىعىن ۇزدىكسىز قامتاماسىز ەتەدى.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: جۇڭگو جاق حالقارانىڭ ىندەتكە قارسى اتتانۇ سەلبەستىگىنە كەدەرگىلىك جاسايتىن، بۇكىل الەمنىڭ، اسىرەسە، قالىڭ ورىكەندەپ كەلە جاتقان ەلدەردىڭ ىندەتكە قارسى اتتانۇداعى قۇلشىنىسىنا زيان سالاتىن ارەكەتتەرگە قارسى تۇرادى. جۇڭگو جاق بانگلادەشتى قامتىعان حالقارالىق قوعامەمەن بىرگە، دۇنيە جۇزىلىك دەنساۋلىق ساقتاۋ ۇيىمىنىڭ باسشىلىق رولىن ساۋلەلەندىرۇىن قولداپ، حالقارالىق بىرلەسپ ساقتانۇ، بىرلەسپ تىزگىندەۋ سەلبەستىگىن ىلگەرىلەتپە، الەمدىك الەۋمەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ حاۋىپسىزدىگىن قورعاۋدى قالايدى.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: جۇڭگو مەن بانگلادەش ٴداستۇرلى دوس كورشىلەر، ەكى جاق ٴبىر ـ ٴبىرىنىڭ ماڭىزدى داۋ سەرىكتەرى. ەكى جاق جۇڭگو ـ بانگلادەش ستراتەگيالىق سەلبەستىك سەرىكتەستىك قارىم ـ قاتىناسىن بەكەمدەپ، "ٴبىر بەلدەۋ، ٴبىر جولدى" بىرگە قۇرۇدى تەرەڭدەتۇ كەرەك. جۇڭگو جاق بانگلادەش جاقپەن ىندەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋگە شىنايى كەپىلدىك ەتۇ العى شارتىندا، ٴتيىمدى شارت ـ جاعدايلاردى بىرتىندەپ ازىرلەپ، ٴتۇيىندى سەلبەستىك نىساندارىن اتقارۇدى قالپىنا كەلتىرىپ، كاسىپ سالاسى تىزبەگىنىڭ، قامداۋ تىزبەگىنىڭ ورنىقتىلعان ساقتاپ، ەكى جاقتىڭ ىندەتتەن كەيىن ٴار سالادا سەلبەستىگىن كەڭەيتۇگە تاماشا نەگىز سالۇدى قالايدى.

حاسينا مىنالاردى ٴبىلدىردى: بانگلادەش پەن جۇڭگو دوستىعىنىڭ تاريحى ۇزاق، تامىرى تەرەڭ، ٴتۇراعا شي جينپيڭ 2016 ـ جىلى بانگلادەشتە ٴساتتى ساپاردا بولىپ، ەكى ەلدىڭ قارىم ـ قاتىناسىن جاڭا بەلەسكە كوتەردى. بانگلادەش جاق ىندەتكە قارسى اتتانعان قيىن ساتتە، جۇڭگو جاق بەرگەن قىمباتتى قولداۋ مەن كومەك بانگلادەش جاقتىڭ ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ قابىلەتىن كۇشەيتتى، بانگلادەش جاقتىڭ قينىشىلىقتى جەڭۇ سەنىمىن نىعايتتى، بانگلادەش جاق بۇعان كوپتەپ العىس ايتادى. جاڭا تيپتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قابىنۇ ىندەتى الەمدىك سىن ـ سايىس، ٴار ەل بىرگە توتەپ بەرۇى ٴتيىس. جۇڭگو جاقتىڭ بانگلادەشتىڭ جۇڭگوداعى ازاماتتارىنا، اسىرەسە، ۇحاندىداعى بانگلادەش وقۋشىلارىنا قامقورلىق جاساعاندىعىنا العىس ايتامىن، بانگلادەش جاق جۇڭگونىڭ بانگلادەشتەگى ازاماتتارىنىڭ تۇرمىسىن جاقسى قامتاماسىز ەتەدى. بانگلادەش جاق جۇڭگو جاقپەن "ٴبىر بەلدەۋ، ٴبىر جولدى" بىرگە قۇرىپ، بانگلادەش ـ جۇڭگو ستراتەگيالىق سەلبەستىك سەرىكتەستىك قارىم ـ قاتىناسىنىڭ ۇزدىكسىز دامۇىن ىلگەرىلەتۋدە قالايدى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

جىلجايى جالىندى ترشلىك تىنسىن قاۋلاتتى. شارۋالار ٴبىر جاعنان، سەلبەستىك كووپەراتيۋىندە جۇمىس ىستەسە، ەندى ٴبىر جاعنان، جىل ايعاندا پايدا ۇلەسىن الىپ، ورنىقتى تۇردە كەدەيلىكتەن ارىلدى. ٴتۇرلى جولدار ارقىلى بۇكىل قىستاقتا تاعى 100 نەشە ادام سىرتقا شىعىپ جۇمىس ىستەپ، ٴتىپتى دە مول ٴارى تۇراقتى كىرىسكە يە بولدى.

ۋاكىلدەر، مۇشەلەر قامال الۋدى تىلگە تيەك ەتتى ـــ

"كەدەي بولعانىمەن، ەرىك ـ جىگەردى مۇقالتپاۋ كەرەك"

"كەدەي بولعانىمەن، ەرىك ـ جىگەردى مۇقالتپاۋ كەرەك، كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋدە، ٴسوز جوق، الدىمەن ەرىك ـ جىگەر جاعنان سۇيەمەلدەۋ كەرەك. قاجىرلى ەڭبەك ارقىلى بايۋ ەرىك ـ جىگەرى، ٴىس تىندىرىپ شارۋاشىلىق قۇرۇ اقىل ـ پاراساتى ـــ كەدەيلەردى دالمە ـ ٴدال سۇيەمەلدەۋدە كەم بولسا بولمايتىن كۇش، يەك سۇيەۋ يدەياسى بولماۋى كەرەك، سەن ىستەمەسەڭ، مەن ىستەمەسەم، جۇرتتىڭ ٴبارى ىستەمەيدى"، ـ دەدى مەملەكەتتىك حالىق قۇرىلتايىنىڭ ۋاكىلى رۇقيام ٴماتسايدى.

رۇقيام ٴماتسايدى مىنانى ٴبىلدىردى: سوڭعى جىلدارداعى قۇلشىنىس ارقىلى شينجياڭنىڭ اۋىل ـ قىستاقتارىندا كەدەيلىكتەن ارىلۇدى داڭق ساناۋ رايى قالىپتاستى، بۇل ارىندى ساقتاۋ كەرەك. جەر ـ جەر ٴىس جۇزىندىك جاعدايعا قاراي وتىرىپ قىستاق قاعيداسىن كەمەلدەندىرىپ، "جالقاۋلاردى" ٴتۇزىم جاعنان تەجەپ، كەدەي بۇقارانى قاجىرلى ەڭبەك ارقىلى بايىپ، دوڭگەلەك داۋلەتكە ۇمتىلعاندار قاتارىنا كىرۇگە جۇمىلدىرۇ كەرەك.

"ەرىك ـ جىگەر جاعنان سۇيەمەلدەۋ مەن اقىل ـ پاراسات جاعنان سۇيەمەلدەۋدىڭ بىردە ـ ٴبىرى كەم بولسا بولمايدى"

"ەرىك ـ جىگەر جاعنان سۇيەمەلدەۋ سۇبيەكتيۋ تانىمدى وزگەرتەدى، اقىل ـ پاراسات جاعنان سۇيەمەلدەۋ كەدەيلىكتەن ارىلۇ قابىلەتىن وسىرەدى، ەكەۋىنىڭ بىردە ـ ٴبىرى كەم بولسا بولمايدى". مەملەكەتتىك ساياسي كەڭەستىڭ مۇشەسى دىڭ حۇڭ وسى ماسەلە جونىندە ىشكەرىلەي تەكسەرۇ ـ زەرتتەۋ جۇرگىزدى. ول كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ ـ ورىكەندەتۋدە بۇقارانىڭ قاجەتى مەن كومەكتەسۋ ـ سۇيەمەلدەۋ جوسپارىنىڭ تىعىز ۇشتاسقانىن، كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ ناتيجەسىنىڭ كورنەكتى بولعاندىعىن بايقادى. بۇل ـــ كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ مەن ەرىك ـ جىگەر جاعنان سۇيەمەلدەۋدىڭ، اقىل ـ پاراسات جاعنان سۇيەمەلدەۋدىڭ اراسىندا "ەڭ سوڭعى ٴبىر كيلومەتر" ەدى.

دىڭ حۇڭ بىلاي دەدى: "جەرگىلىكتى ورنىنىڭ ٴىس جۇزىندىك جاعدايىن تيانقاتەتىپ، بۇقارانىڭ قاجەتىن ۇىسىپ، كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ جوسپارىن باعىتتامالى تۇردە جاساپ، كوپشىلىكتىڭ شەبەرلىكتى قىزىعا ىرىقتىلىقپەن ۇيرەنۋىنە، سوندايـ ـ اق كاسىپتىڭ داۋىنا تىكە ات سالسۇدىنا، ەكى جەلدە قاتار ىلگەرىلەۋىنە مۇمكىندىك جاساپ، كەدەي وتباسىلارىنىڭ كەدەيلىكتەن ارىلۇىنىڭ شىكى قوزعاۋشى كۇشىن شتەن سىرتقا دەين قاۋلاتۋ كەرەك".

كەدەيلىكتەن ارىلۇ، كىرىستى ارتتىرۇ مەنىڭ قولىمنان كەلەدى ـــ

"كەيىر وزگەرىس بولاتىن كەز كەلىپتى "

تومەنجارباق قىستاعىنىڭ تۇرعىنى ۇرنىسا ٴىلياس بىلتىر قىستاق قۇرعان زاۋودقا تۇڭعىش رەت جۇمىسقا تۇرعان ەدى، سەحتىڭ قاربالاس جۇمىستارى ونى ساسقالاقتاتپە قويدى. بۇرىن تالاي جىلدان بەرى ول قاربالاستىقتىڭ نە ەكەندىگىن بىلمەيتىن. ٴبىر مۇ جەردەگى بيدايىمەن جانە ەڭ تومەنگى تۇرمىستى قامتاماسىزداندىرۇ قاراجاتىنا سۇيەنىپ، جىل بويى ۇپى ـ ٴتاپى تۇرمىس كەشىرەتىن، ٴبىراق مۇنسىن قاپەرىنە دە المايتىن. "اتا ـ بابامىزدان كەلەمىز ەمەس پە!"، ـ دەيتىن ول وتكەندە.

كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۋ شايقاسىنىڭ جاڭىداي جۇرگىزىلۋىنە بايلانىستى، ۇرنىسا قىستاقتا زور وزگەرىستەر تۇىلعاندىعىن سەزىندى، ەگىس اتىزدارى رەتتەلىپ، تازارتىلدى، استىق داقىلدارىنىڭ ورنىنا ەكونوميكالىق قۇنى جوعارى جەمىس ـ جيدەك، كوكونىستەر ەگىلدى، قىستاقتا تاعى زاۋود سالىندى. وسى كەزدەردە قىستاقتا تۇراتىن قىزمەت اتەرى مەن قىستاق "ەكى كوميتەتى" تالاي رەت ونى زاۋودقا بارىپ جۇمىس ىستەپ، كوبىرەك اقشا تابۋعا جىگەرلەندىردى.

قايتا ـ قايتا ۇيىنە بارىپ ٴناسيحاتتاۋدىڭ ناتيجەسىندە، ەڭ سوڭىندا "ەڭبەك ارقىلى ٴومىردىڭ قۇنىن تابۋ كەرەك" دەگەن ٴسوز ٴۇرنىسانىڭ كوڭىلىنە قونا كەتتى. ول ۇيىندە ىشەرگە تاماق قالماعاندا كورشىلەرىنەن قارىزعا الاتىن جوقشىلىق كەزىن، مەرەكە ـ مەيرامدا ٴىر كيەر كيىم تاپىپاي ۇمىتسىزدەنگەن كەزىن، بازاردىڭ دىر ـ دۇمانىن عانا كورىپ، قۇر قول قايتقان امالسىز كۇيىن ەسكە الدى... "كەيىر وزگەرىس بولاتىن كەز كەلىپتى" ٴۇرنىسا وسىلاي بەكىم جاسادى.

2 اي پراكتيكا جاساۋ ارقىلى ٴۇرنىسا قىستاق باسقارۋىنداعى زاۋودتىڭ رەسمي قىزمەتكەرى بولىپ، ٴار ايدا تۇراقتى ەڭبەكاقىعا يە بولدى. قالتاسىنا اقشا تۇسكەن سوڭ سەنىمدە ارتتى، ول ەڭ تومەنگى تۇرمىستى قامتاماسىزداندىرۇ قاراجاتىن الماۋعا ىرىقتىلىقپەن ٴوتىنىش بەردى.

"ەڭبەكپەن قول جەتكەن نارسە عانا ەڭ تيانقاتى، ەڭ سەنىمدى بولادى. بيىل كەدەيلىكتەن ارىلعان سوڭ ۇزدىكسىز قۇلشىنىپ، تۇرمىسىمدى ونان ارى جاقسارتامىن". ۇستىنە سۇ جاڭا ادەمى كويلەك كيگەن ٴۇرنىسا وسىنى ايتقاندا جاناري جايناپ كەتتى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ٴار دارەجەلى پارتكوم مەن ۇكىمەت پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ شەشىمدەرىن، ورنالاستىرۇلارىن بۇلجىماستان ويداعىداي تيانقاتاندىرىپ، جاڭا تيپتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قابىنۇ ىندەتىنىڭ ىقپالىن جەڭىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇداعى ماشاقاتتى تۇيىندەردى كۇشتى شوعىرلاندىرا وتىرىپ شەشىپ، كوپ شارانى قاتار قولدانا وتىرىپ تابىستاردى بەكەمدەپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۋ نسانالارىنىڭ، ىندەتتەردىڭ جوعارى ساپامەن ورىندالۋىنا شنايى كەپىلدىك ەتىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۋ شايقاسىنىڭ جالپى بەتتىك جەڭىسىنە قول جەتكىزۇ كەرەك.

ماۋانان ۇلتى ەلمىزدەگى حالىق سانى ٴبىرشاما از 28 ۇلتتىڭ ٴبىرى، گۋاڭشي جۋاڭزۋ اۋتونومياليا رايونىنىڭ حۋانجياڭ اۋدانى مەملەكەتتىڭ كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ ـ ورىكەندەتۋ قىزمەتىنە (باسى 1 ـ بەتتە)

"ٴبىز باس شۇجيدىڭ ماڭىزدى نۇسقاۋىنىڭ رۇحىن ىشكەرىلەي ۇيرەنىپ، دايەكتىلەندىرىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۋ جولىندا سەنىمدى بەكەمدەپ پارتيانا ىلەسەمىز. باستان ـ اياق جاۋاپكەرشىلىكتى ارقالاپ، مىندەتتى مىقتى ۇستاپ، قازىرگى شارۋالارعا تيىمدىلىك جەتكىزۇ ساياساتتارىنان تولىق پايدالانىپ، بۇكىل اۋدانىنىڭ اۋىل شارۋاشىلىعى كاسىپ سالالانۇىنىڭ جەدەل دامۇ ورايىن يگەرىپ، سەلبەستىك كووپەراتيۋىنىڭ جۇمىسىن ويداعىداي جۇرگىزىپ، ويداعىداي دامىتىپ، اناعۇرلىم كوپ شارۋالاردى ۇزدىكسىز كىرىستەرىن ورنىقتى ارتتىرۇعا جەتەكتەيمىز".

باس شۇجي شي جينپيڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: قازىر كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۋ شەشۇشى شايقاسىنىڭ جەڭىسىنە قول جەتكىزۇدىڭ شەشۇشى مەزگىلىنە ٴوتتى، شەشۇشى كەزەڭگە تاياعان سايىن، سەنىمدى انالار ەڭبەكەمدەۋ، شىنايى يگەرىپ، ناقتى ىستەۋ كەرەك. حوتان اۋدانىندىق ٴتارتىپ تەكسەرۇ كومىتەتىنىڭ، باقلاۋ ـ تەكسەرۇ كومىتەتىنىڭ لاڭزۇ اۋىلى ياپچاللىق قىستاعىندا تۇراتىن "ۇعىسۋ، تىمىدىلىك جاساۋ، توعىسترۇ" قىزمەت اترەتىنىڭ ورىنباسار اترەت باستىعى، كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ ارناۋلى كادرى ايگۇزال مامەتاي مىنانى ٴبىلدىردى: "كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ ارناۋلى كادرى رەتىندە، مەن، ٴسوزسىز، باس شۇجيدىڭ تاپسىرماسىن ەستە بەرىك ساقتاپ، ياپچاللىق قىستاعىنىڭ امالياتىمەن ۇشتاسىپ، داۋ جولىن ٴدال تاڭداپ، قىزمەت سەرپىنىن ارتتىرىپ، كەدەيلىكتەن دالمە ـ ٴدال ارىلتۇعا 'ىجداعاتتىلىقپەن كۇش سالىپ'، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۋدىڭ نسانالارىن، ىندەتتەرىن جوعارى ساپادا ورىندايمىن".

"قازىر كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۋ ماشاقاتتى ٴتۇيىندى شەشۇدىڭ، قامال بۇزىپ، قورىدەگى ٴتۇيىندى اۋدان ٴارى بۇكىل ەلدەگى بىردەن ـ ٴبىر ماۋانان اۋتونوميالى اۋدانى، اۋدان بويىنشا ماۋانان ۇلتىنىڭ حالىق سانى 64 مىڭ 500، بۇكىل ەلدەگى ماۋانان ۇلتى جالپى حالىق سانىنىڭ شامامەن %70ىن ۇستايدى. 2019 ـ جىلدىڭ ايعاندا حۋانجياڭ اۋدانىندا كەدەيلىكتىڭ تۇىلۋ شاماسى %1.48كە ٴتۇستى. 2020 ـ جىلى 5 ـ ايدا حۋانجياڭ اۋدانى كەدەي اۋداندار قاتارىنان شىعارىلدى. بۇكىل ەلدەگى ماۋانان ۇلتىنىڭ كەدەيلىكتەن ارىلۇدى جاڭا بەلەسكە كوتەرىپ، بارعان سايىن شالقىعان تۇرمىس كەشىرۇىن "ۇمت ەتەمىن". باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ تەرەڭ سۇيىسپەنشىلىككە تولى سالەمى بارىكول قازاق اۋتونوميالى اۋدانى بارىكول قالاشىعىنداعى ىرسان قايىسانى تەرەڭ اسەرلەندىردى. ىرسان بىلاي دەدى: "الدىڭعى جىلداردا، مەن قازاق ۇلتىنىڭ ٴداستۇرلى بال بايۇرىساعىن جاساپ ساتۋ ارقىلى كەدەيلىكتەن ارىلۇدى جۇزەگە اسىردىم، العا اتتاعان ٴاربىر قادامىمدا تۇڭعىلدەي قالاشىق پارتكومىنىڭ جانە ۇكىمەتتىڭ كومەگىنە، قولداۋىنا يە بولدىم. قازىر مەن مانەرلەۋ زاۋودىن اشىپ، 10 نەشە اپەكە ـ سىڭلىلەردى باستاپ قاجىرلىلىقپەن ىستەپ بايىدىم. بۇۋدان كەيىن، مەن ۇزدىكسىز كۇرەس جاساپ، ازىق ـ تۇلىك مانەرلەۋ زاۋودىن كەڭەيتىپ، اناعۇرلىم كوپ بۇقارانى كىرىستەرىن ارتتىرۇعا، بايۇعا باستاپ، اۋىلداستارىنىڭ تۇرمىستارىن بارعان سايىن شالقىتۇىنا مۇمكىندىك جاسايمىن".

(تىلشىلەر ٴرايدا، ٴپاريزات ابدۇل، جاڭ جىلي، ەرىكتى ٴتىلشى جاڭ دىفىڭ)

(باسى 1 ـ بەتتە)

مىقتى يگەرۇ اناعۇرلىم قاجەت. تاياۋدا جۇڭگو كومۇنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتى كەڭسەسى حابارلاندىرۇ باسپا تاراتىپ، نەگىزگى ساتىنى مازالاپ وتىرعان فورماشىلدىق ماسەلەلەرىن ۇزدىكسىز شەشىپ، جاڭىداي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام ورناتۋدىڭ شەشۇشى جەڭىسىنە جەتۋگە پارمەندى ستيلدىك كەپىلدىك ازىرلەۋدى باسا دارىپتەدى. وسى «بايمداۋلاردان تاڭداماللاردىڭ» باسپادان شعىپ تاراتىلۋى بۇكىل پارتيانىڭ شي جينپيڭنىڭ قاتىستى ماڭىزدى بايمداۋلارىن ىشكەرىلەي ۇيرەنىپ، دايەكتىلەندىرىپ، "اۋەلگى ماقساتتى ۇمتىپاۋ، بورىشتى ەستە بەرىك ساقتاۋ" نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەنىڭ تابىستارىن بەكەمدەپ، كەڭەيتىپ، فورماشىلدىقتى، تورەشىلدىكتى جەڭۇدىڭ يدەيالىق، ساياسي نەگىزىن بەكەمدەۋدە توتەنشە كەلەلى ماڭىزعا يە.

كىتاپتا شي جينپيڭنىڭ "اۋەلگى ماقساتتى ۇمتىپاۋ، بورىشتى ەستە بەرىك ساقتاۋ" نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەسىن قورىتىندىلاۋ جينالىسىنداعى ٴسوزى بەتاشار ەتىلىپ، 9 ارناۋلى تاقىرىپقا ٴبولىنىپ، شي جينپيڭ 2012 ـ جىلى 11 ـ ايدىڭ 15 ـ كۇنىنەن 2020 ـ جىلى 4 ـ ايدىڭ 23 ـ كۇنىنە دەيىنگى مەزگىلدەگى سوزدەرى، بايانداماللارى، نۇسقاۋلارى، بەكىتۋلەرى سياقتى 70 نەشە ماڭىزدى حۇجاتتان النعان 182 بولىك ماڭىزدى بايمداۋى كىرگىزىلگەن. مۇنىڭ ىشىندە كوپتەگەن ماڭىزدى بايمداۋ تۇڭعىش رەت اشىق جاريالانىپ وتىر.

(باسى 1 ـ بەتتە)

قىزمەتى جاعدايى جونىندەگى بايانداماسىن تىڭدايدى جانە قارايدى.

ورتالىق رادیو ـ تەلەۋيزيا باس ستانسياسى ۋاڭ ياڭنىڭ مەملەكەتتىك ساياسي كەڭەس تۇراقتى كوميتەتىنىڭ قىزمەتىنەن جاساعان بايانداماسىن باستاۋ ماجلىسىندە ۇستىنەن تىكە تاراتادى؛ شينحۋا تورابى باستاۋ ماجلىسىندە ماقالانى، شۇرەتتەردى ۇستىنەن تىكە تاراتادى.

5 ـ ايدىڭ 21 ـ كۇنى تۇستەن كەيىن مەملەكەتتىك 13 ـ كەزەكتى حالىق قۇرىلتايىنىڭ 3 ـ ماجلىسىنە قاتىناستىن ٴارقايسى ۋاكىلدەر ۇيىرمەلەرى ٴماجلىس اشىپ، ۇيىرمە باستىعىن، ورىنباسار ۇيىرمە باستىقتارىن كورسەتەدى؛ ٴماجلىس ٴتۇراعالار القاسىن جانە باس حاتشىنىڭ ەسىمدىگى جوباسىن قارايدى؛ ٴماجلىستىڭ كەڭەستىك ٴتارتىپ جوباسىن قارايدى. 5 ـ ايدىڭ 21 ـ كۇنى كەشتە مەملەكەتتىك 13 ـ كەزەكتى حالىق قۇرىلتايىنىڭ 3 ـ ٴماجلىسى دايىندىق جىىن اشىپ، ٴماجلىستىڭ ٴتۇراعالار القاسىن جانە باس حاتشىنى سايلايدى، ٴماجلىستىڭ كەڭەستىك ٴتارتىپ جوباسىن داۋىسقا سالادى. دايىندىق جىىنىنان كەيىن ٴماجلىستىڭ ٴتۇراعالار القاسى 1 ـ رەتكى جىىنىن وتكىزەدى. ساعات 21دەن 40 مينۇت وتكەندە مەملەكەتتىك 13 ـ كەزەكتى حالىق قۇرىلتايىنىڭ 3 ـ ٴماجلىسى اقپار جاريالاۋ ٴماجلىسىن وتكىزىپ، ٴماجلىستىڭ مالىمدەمەشىسى ٴماجلىستىڭ كەڭەستىك تارتىپتەرى جانە حالىق قۇرىلتايى قىزمەتىنە قاتىستى ماسەلەلەر جونىندە جۇڭگولىق، شەتەلدىك تىلشىلەردىڭ سۇراۋىنا جاۋاپ بەرەدى. ىندەتتەن ٴونىمدى ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ، الەۋمەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋدى جانە سالاماتتىقتى بىرگە قورعاۋ ٴۇشىن، اقپار جاريالاۋ ٴماجلىسى ينتەرنەتتىك بەينە ەكران فورماسىندا وتكىزىلەدى.